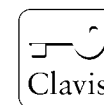

Maria Nygren

VERTAALD DOOR
Kim Liebrand

De vertaalster ontving voor deze vertaling
een werkbeurs van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Met de steun van

SWEDISH
ARTS COUNCIL

Maria Nygren
Het vierde rijk
© 2013 Maria Nygren
© 2014 voor de Nederlandse vertaling: Kim Liebrand
© 2014 voor het Nederlandse taalgebied: Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York,
met toestemming van Bonnier Group Agency, Stockholm, Zweden
Vertaling uit het Zweeds: Kim Liebrand
Oorspronkelijke titel: *Fjärde riket*
Oorspronkelijke uitgever: Bonnier Carlsen Bokförlag, Stockholm, Zweden
Trefw.: vriendschap, pesten, Hitler, machtsspelletjes, democratie, dictatuur
NUR 285
ISBN 978 90 448 2227 4
D/2015/4124/070
Alle rechten voorbehouden.

www.clavisbooks.com

HET IS KLOTE.

Op het moment dat Blenda wakker wordt, weet ze weer waar ze is. Een gevoel van onrust speelt op, het veroorzaakt een lichte misselijkheid, die ze snel wegslikt.

Alles is klote.

Ze draait zich om en voelt hoe iets kouds in haar huid prikt. Het is de vleugel van een vliegtuig. De scherpe stalen rand drukt tegen haar onderarm en laat een bloedrode streep achter. Met een geïrriteerd gebaar duwt ze het modelvliegtuigje uit haar bed en ze hoort het harde metaalachtige geluid wanneer het op de grond neerkomt. Misschien is het nu kapot. Als dat zo is, dan is dat niet meer dan terecht, want waarom moet Bastians speelgoed in haar bed liggen? Waarom moet ze haar kamer met hem delen?

Ze gooit haar benen over de rand van het bed en voelt hoe ze met haar voet het vliegtuigje raakt. Er is niets gebeurd. Daar, tussen stapels ongeopende verhuisdozen, ligt het speelgoedvliegtuigje, ongeschonden. Maar het is niet zo stevig als het eruitziet, een lichte druk zou de lange vleugel onmiddellijk verbrijzelen. Blenda duwt iets harder en ziet hoe het metaal buigt onder de druk. Ze is een gigantische reus die dit wereldje in is gestapt, ze kan doen wat ze wil. Langzaam zet ze haar hak neer en precies op dat moment hoort ze gegil. Dolenthousiast en uitzinnig blij. Het komt uit de keuken, Bastian is luidruchtig met mama aan het praten en flarden van zinnen waaien naar binnen. Bastian die vraagt of

hij zijn modelvliegtuigjes mee naar school mag nemen en mama die beslist 'nee' zegt.

Met een zucht haalt Blenda haar voet weg. Ze kan het niet kapotmaken. Dat verdient hij niet. Maar hij zou niet zo verwachtingsvol moeten klinken. Hij zou bang moeten zijn.

Doodsbang.

Ze staat op en op hetzelfde moment kijkt ze zichzelf in de ogen. In de spiegel aan een van de deuren van de klerenkast ziet ze haar halflange, oranje-rode haar, haar stompe neus en haar smalle, hoekige kin. Het is bepaald geen mooi gezicht, maar het heeft iets anders. Haar ogen. Ze heeft haar vaders groene ogen geërfd. Meteen na de middelbare school was hij naar Rio de Janeiro gereisd en hij zei dat, op het moment dat hij daar aankwam, zijn ogen precies dezelfde tint kregen als de zee van Rio. Smaragdgroen en helder, altijd warm en altijd in voor grote avonturen. Hij streek Blenda altijd over haar voorhoofd en zei dan dat ze een deel van dat avontuur in zich had. Dat ze ervoor gemaakt was om met de gevaarlijkste haaien te zwemmen en op de hoogste bergen te dansen. Maar nu was het alweer een hele tijd geleden dat papa haar over haar voorhoofd streek en zijn verhalen vertelde. Dat was voordat hij hen verliet. Voordat hij zijn koffer pakte en op het vliegtuig naar Londen stapte.

Blenda kijkt snel weg van de spiegel en zoekt een paar minuten in de verhuisdozen naar een beha, maar als ze er geen vindt, trekt ze gewoon een simpel wit t-shirt aan. Iets anders is niet nodig. Haar borsten zijn toch zo klein dat je ze niet eens ziet.

Met de auto is het minder dan tien minuten rijden naar de basisschool waar Bastian zal beginnen en vandaar is het nog maar een paar minuten lopen naar haar school, dat heeft Blenda op internet

uitgezocht. Door de ruit van de auto ziet ze de stad voorbijflitsen. Een vuilgrijs gekrioel van auto's, bussen, fietsers en kinderwagens. Mama rijdt ongeduldig door de ochtendspits en vertelt ietsje te opgewekt hoe spannend het is om de kans te krijgen een nieuwe start te maken in haar leven. En Blenda denkt bij zichzelf dat zij makkelijk praten heeft. Zij hoeft niet halverwege het semester op een nieuwe school te beginnen. Het ergste wat mama kan overkomen, is dat iemand de bibliotheek binnenkomt om leestips te vragen en ze per ongeluk iets aanraadt wat niet geschikt is. En Bastian lijkt helemaal niet in de gaten te hebben dat hij samen met haar een front tegen mama zou moeten vormen, hij straalt gewoon helemaal van gretig enthousiasme, net als mama.

Hij praat honderduit, zegt dat hij hoopt dat hij in een leuke klas terecht komt, en ook al is hij nog maar negen jaar en ook al krult zijn blonde haar zorgeloos in zijn nek, zijn ogen zijn zo wijs. Er gaat een milde zachtheid van uit, die maakt dat hij er als een oude man uitziet. Zo een die op een bankje in het park de eendjes zit te voeren. Of als een pasgeboren baby. Blenda weet dat hij zich geen zorgen hoeft te maken. Hij zal niet nagespuugd of tegen een harde muur geduwd worden. Want Bastian is het type dat, zodra hij een kamer binnenkomt, onmiddellijk honderd vrienden maakt. Zelf is ze meer het type dat meteen honderd vijanden maakt. Ze zou willen dat ze kon zeggen dat het komt doordat ze zich niet interesseert voor zoiets oppervlakkigs als populariteit, maar dat is niet zo. Ze heeft alles geprobeerd en toch blijft ze altijd als laatste over bij gym.

Blenda koelt haar voorhoofd tegen de koude ruit. Misschien zal het deze keer anders zijn. Als ze maar glimlacht. Als ze hen er maar van kan overtuigen dat ze echt wel sympathiek is.

Het enorme schoolgebouw is ooit mooi geweest, dat kun je

zien. Twee vleugels met protserige ramen die door een lager gebouw worden verbonden. Maar dat is lang geleden, nu is het uitgewoond en versleten en op een paar plaatsen is het pleister van de muur gevallen, waardoor de bakstenen bloot zijn komen te liggen. Blenda zwaait haar moeder en Bastian gedag en trekt de mouwen van haar dunne anorak over haar handen. Ze kon haar eigen jas niet vinden en moest daarom mama's oude aan. Hij is lichtpaars, van een soort glanzend nylon en ze kent hem nog van toen ze klein was, hoe ze erin kroop als ze bij haar moeder op schoot zat. Hij ruikt nog hetzelfde.

Er hangt regen in de lucht en ook al is het nog maar begin oktober, de winter voelt niet ver. Blenda volgt de stroom leerlingen door de ingang naar binnen. Ze zien er precies hetzelfde uit als op haar oude school. Dezelfde meisjes met lang wapperend haar, strakke jeans en dikke lagen mascara op hun wimpers. Dezelfde jongens met perfect in model gebrachte nonchalante kapsels en precies op de juiste manier afgesleten sneakers. Maar het zijn er meer, heel veel meer. Op haar oude school zaten hooguit honderd leerlingen. Hier zitten er meer dan vierhonderd, heeft ze gelezen. Dat aantal is zo groot dat ze het überhaupt moeilijk vindt om het zich voor te stellen. Hoeveel het er echt zijn.

Een groepje meisjes steekt het asfaltgrijze schoolplein schuin over. Blenda glimlacht naar hen. Ze kijken niet eens haar kant op.

In het schoolgebouw strekken de gangen zich naar alle kanten uit, als lange kronkelende armen. Ze beginnen leeg te lopen, alle leerlingen zijn onderweg naar hun lessen. Naar hun klaslokalen. De ongerustheid slaat weer toe en Blenda haalt diep adem. Een pijl met de tekst *lerarenkamer* erop hangt aan een van de steenrode wanden. Iemand heeft van de laatste poot van de 'm' een 'k' gemaakt. Het ziet er niet uit alsof het pas is gebeurd, want de

zwarte inkt van de markeerstift is in de loop van de tijd verbleekt. Lerarenkamer. Ze denkt bij zichzelf dat dit op haar oude school nooit zou zijn gebeurd. Op de Frederiksdalsschool was het bordje onmiddellijk vervangen en de verantwoordelijken op het matje geroepen. Maar dat is misschien het verschil tussen de school in een kleine stad en deze kolos.

Blenda volgt de pijl naar de plek waar de lerarenkamer te vinden zou moeten zijn. Een glazen deur leidt naar een grote ruimte met bureaus die vol liggen met schoolboeken. Hier is het ook leeg. Ze loopt verder en belandt in een koffiekamer met een paar versleten banken en een tafel met halflege koffiekopjes.

'Zoek je iemand?'

Een man van middelbare leeftijd in een versleten ribfluwelen pak staat op van de bank en komt haar met een afwachtend gezicht tegemoet.

'Eh. Weet ik niet.'

Ze voelt aan het briefje met informatie dat ze in haar linkerkant heeft. Het briefje dat haar vorige week samen met haar rooster voor dit semester is toegestuurd.

'Ik moet hier beginnen. Vandaag.'

Ze pakt het briefje uit haar zak hoewel ze al weet welke klas het is. Haar vingers zijn klam van het zweet en het briefje kreukt. De man zet zijn leesbril op, die hij aan een rood koordje om zijn nek heeft hangen, en hij kijkt op het briefje.

'3C. Aha, dan ben jij Blenda Warg. De les is al begonnen, maar ik kan je wel even rondleiden zodat je je een beetje thuis gaat voelen. Voordat je voor de echte leeuwen wordt gegooid.'

Hij glimlacht om te laten zien dat hij een grapje maakt en steekt zijn hand naar haar uit.

'Ik ben Ernst. Ik ben hier rector.'

Blenda schudt hem de hand en terwijl ze zijn droge harde vingers tegen die van haar voelt, denkt ze bij zichzelf dat ze nog nooit de hand van een rector heeft geschud.

Ernst loopt voorop en leidt haar door de gangen. Hij loopt snel met zachte, bijna geluidloze passen en blijft staan bij een wand met stevige kluisjes. Het is recht tegenover een van de weinige ramen. Het zware wolkendek is opengebrosen en een straaltje zon schijnt op de versleten stalen kluisjes.

‘Je hebt geluk,’ zegt hij. ‘Dit is net vrijgekomen en volgens mij is dit de populairste rij. Deze kluisjes zijn schijnbaar net iets groter dan de andere.’

‘Dank je wel,’ hoort Blenda zichzelf zeggen.

‘Niets te danken. Neem morgen alleen even een hangslot mee, daarmee voorkom je onwelkome gasten.’

Hij knikt kort naar haar en Blenda knikt terug.

Wel apart, een rector die weet welke kluisjes leeg zijn en die tijd heeft om haar rond te leiden. Hij zou druk moeten zijn met andere dingen.

‘Zoals je ziet, zijn we een grote school, maar we proberen het informeel te houden. Jij bent de toekomst en jij kunt het verschil maken. Snap je?’

Ernst kijkt haar plechtig aan en ze kan het niet laten te denken dat hij iets belachelijks heeft.

‘Ja,’ zegt ze. ‘Ik denk het wel.’

‘Mooi. Je klas heeft Frans daar, van Yvonne. Je vindt haar vast aardig.’

Hij staat bij een gesloten deur. Ernst glimlacht weer. Hetzelfde korte lachje dat al is verdwenen op het moment dat ze het ziet. En dan is ook hij weg.

Voor haar is de deur, onbeweeglijk en zwaar. Aan het eind van

de gang zijn geluiden te horen. Schelle stemmen en voetstappen die snel dichterbij komen. Blenda weet dat ze hier niet kan blijven staan. Ze mag niet raar lijken. Dan ben je meteen een van die types, van die mensen met wie niemand zich wil inlaten. Ze haalt haar rechterhand uit haar zak en merkt dat haar vingers trillen. Ze klopt met haar knokkels op de stevige houten deur, maar haar hand is zo klam van het zweet dat er niets te horen is. Haar vingers glijden gewoon over het hout zonder geluid te maken, een splintertje dringt in haar huid en de pijn doet haar naar adem happen. Het begint meteen te bloeden. De splinter zit diep, ze zal hem er niet zonder pincet uit krijgen. De stemmen zijn nu vlakbij en ze hoort duidelijk hoe een meisje hard lacht. Blenda zet zich schrap, houdt haar adem in en trekt de deur open. Het geroezemoes in het lokaal verstomt onmiddellijk. Alle gezichten draaien haar kant op. Ze weet dat ze eigenlijk op moet kijken en naar hen moet glimlachen, maar het gaat niet.

‘*Bonjour?*’

Een vrouw kijkt haar vragend aan. Ze is mager en niet zo heel veel ouder dan Blenda zelf. Haar gezicht is bijna doorschijnend en ze heeft een soort ontwijkende, onzekere uitstraling.

‘Hoi,’ zegt Blenda. ‘Ik moet hier beginnen.’

‘Ah, *entrez! Je m’appelle Yvonne,*’ zegt de vrouw met harde nasale stem en een eigenaardig Zweeds-Frans accent. Ze stopt Blenda een schoolboek in de handen en wijst op een lege plek helemaal vooraan. En dat is dan dat, alsof het verder helemaal niet vreemd is dat een roodharig meisje op een maandag halverwege het semester plotseling de Franse les komt binnenvallen. Alsof dat zo vaak gebeurt.

Blenda loopt naar haar stoel en hoort het geroezemoes van de klas om haar heen. Leerlingen die door elkaar heen fluisteren.

Geklets over het weekend, over stomme leraren, over gebroken harten. Yvonne schrijft imperfectumvormen op het bord en het meisje dat aan het tafeltje naast Blenda zit, schrijft alles op. Een schrijfblok, ze had natuurlijk een schrijfblok mee moeten nemen. Blenda voelt een geïrriteerde steek door haar borst gaan. Mama had daaraan moeten denken, ze heeft er vast voor gezorgd dat Bastians tas wel vol zit met schriften.

‘Hier, pak dit maar.’

Een afgescheurd blaadje uit een collegeblok wordt op haar tafeltje geschoven en Blenda kijkt op. Het komt van het meisje naast haar. Ze heeft asblond haar in een pagekapsel, grote amandelvormige ogen en haar rug is een beetje krom. Instinctief voelt Blenda aan dat zij een van die types is. Van die mensen met wie je niet moet praten. Die je met hun impopulariteit besmetten. Haar ogen verraden haar. Ogen die zo graag een glimlach willen, een soort bevestiging dat ze goed genoeg is. Blenda overweegt vlug of ze het blaadje weer terug zal schuiven als de deur openvliegt. Weer verstomt de klas. Een meisje met een schattig poppengezicht en schitterend honingblond haar komt binnengezeild. En plotseling lijkt het wel of de hele klas haar adem inhoudt.

‘Dat is Hedvig,’ hoort Blenda haar buurvrouw fluisteren. Ze is dichterbij komen zitten, haar adem ruikt zoet en klef en Blenda keert zich van haar af. Op dat moment komt er nog een meisje binnen. Zij en Hedvig hadden een tweeling kunnen zijn. Dezelfde manier van bewegen. Dezelfde lange benen in kleurige panty’s, korte zwarte rokjes en glanzend haar. Als de ene niet blond was geweest en de ander donker, had je ze niet uit elkaar kunnen houden.

Niemand kijkt meer naar de imperfectumvormen van Yvonne, iedereen wacht. Een spanning die het oppervlak doet rimpelen,

die ervoor zorgt dat ieders adem versnelt. Hedvig lijkt dit helemaal niet op te merken, of ze is zo gewend aan de reactie die ze veroorzaakt dat het haar niet meer kan schelen. Het is duidelijk dat zij de dienst uitmaakt, want zelfs haar donkerharige kopie is blijven staan en bekijkt Hedvig met dezelfde angstige verrukking als de rest van de klas. Dit is iets nieuws, iets wat Blenda nog niet eerder heeft meegemaakt. Dit machtsvertoon, zo overduidelijk dat zelfs Yvonne is opgehouden Franse woordjes op het whiteboard te schrijven en haar aandacht heeft gevestigd op dat mooie blonde meisje.

Hedvig schrijdt langzaam door het klaslokaal, een Lucia met brandende kaarsjes in haar haar. Voor een jongen helemaal achteraan blijft ze staan. Als Blenda over haar schouder kijkt om te zien wie hij is, begrijpt ze meteen waarom ze nou net daar is blijven staan. Het is zo vanzelfsprekend dat die twee bij elkaar horen. Hij heeft donkerblond, halfhang haar en lichtbruine, vurige ogen.

‘Dat is Noa,’ fluistert Blenda’s buurvrouw. ‘Hij en Hedvig zijn al een eeuwigheid samen.’

Blenda ziet hoe Hedvig over Noa’s tafeltje buigt. Haar tong glijdt in zijn mond en ze slaat haar arm om zijn nek. Hij beantwoordt haar kus en ze sluit haar ogen. Alsof ze helemaal alleen zijn en er niemand anders op de wereld is behalve zij twee.

Yvonne heeft rode stressvlekken op haar wangen gekregen. In het Frans zegt ze dat ze hier les probeert te geven. Hedvig lijkt haar niet te horen. Ze is klaar met kussen, heeft een zakspiegeltje tevoorschijn gehaald en diept uit haar witte stoffen tas een rode lippenstift op.

‘Penny, weet jij wat we voor de lunch krijgen?’

Hedvigs stem is helder en melodieus, maar haar toon is verveeld. ‘Nee, maar ik kan wel even kijken.’

Het donkerharige meisje begint meteen in haar exact dezelfde stoffen tas te zoeken. Blenda ziet nu dat de twee niet zoveel op elkaar lijken als ze in eerste instantie dacht. Hun kleren en kapsels zijn identiek, maar Penny's trekken zijn grover. Een plompere neus en dikkere wangen. Helemaal niet zo opvallend, naast alle andere meisjes in dit lokaal zou ze knap lijken, maar naast Hedvig valt elk afwijkend detail op, het maakt haar lelijker dan ze is. De klas is nog steeds stil, kijkt toe hoe Penny haar telefoon uit haar tas haalt. Het lijkt wel of ze allemaal in een bioscoopzaal zitten met de lichten uit en net bij het meest cruciale moment van de hele film aanbeland zijn.

'Hedvig, als je iets wilt vragen moet je dat wel in het Frans doen,' zegt Yvonne. Ze is overgestapt op het Zweeds en kijkt Hedvig woedend maar gelaten aan.

'Waarom moet dat?' zegt Hedvig gapend. 'Wat we op een Zweedse school gaan eten heeft toch niks met Frankrijk te maken.'

'Dan moet je daar maar ergens anders over praten, maar niet in mijn klaslokaal.'

Yvonne's stem is onvast, hijgerig. Hedvig blijft haar recht aankijken. Ze kijkt uitdagend, zonder iets te zeggen.

'Oké,' zegt Hedvig uiteindelijk, zonder haar lerares met haar blik los te laten. 'Als je het zo wilt.'

Ze draait om en haar hakken maken een hard piepend geluid op de vloer, en dan wandelt ze met hoog opgeheven hoofd het klaslokaal uit. Blenda voelt zich op een rare manier licht, een zachte, behaaglijke duizeligheid. Ze heeft nog nooit zoiets gezien. Dit meisje is een ster, zo een die je op een podium of op het witte doek ziet. Ze is duizend schijnwerpers. Ze is glanzende zeepbellen en de droom van iets wat veel indrukwekkender is dan een school met koude vloeren en tochtige ramen.

Penny loopt achter Hedvig aan en als ze bij de deur zijn, is het geluid te horen van een stoel die naar achteren schuift. Noa is opgestaan, hij pakt zijn boeken en loopt hen achterna. Meer stoelen worden naar achteren geschoven. Schrapend staal over de versleten vloer. Een voor een staan de leerlingen van klas 3C op en verlaten het klaslokaal. Ten slotte blijven alleen Blenda en het meisje aan het tafeltje naast haar over. Blenda slikt. Ze weet niet wat ze moet doen. Pesters heeft ze wel meegemaakt, en groepen meiden die de hele klas domineerden, maar zoiets als dit niet. Ze hoort hoe het muisgrijze meisje ook opstaat. Het geluid van luidruchtige stemmen en gelach op de gang dringen het klaslokaal binnen en Blenda kijkt op, ervan overtuigd dat het meisje zich bij de rest zal voegen. Maar dat doet ze niet, in plaats daarvan loopt ze behoedzaam naar Yvonne toe, die op de stoel achter haar leraar is neergezonken.

'Het is niet persoonlijk,' zegt ze zacht tegen haar lerares. 'Hedvig zou tegen iedereen zo doen.'

Yvonne kijkt niet eens op. Haar ogen zijn glazig, ze staat op het punt te gaan huilen.

'En ik vond het in ieder geval een goede les,' gaat het muisgrijze meisje verder. Ze kijkt alsof ze Yvonne een knuffel wil geven, maar in plaats daarvan loopt ze voorzichtig door de open deur.

Blenda begint heen en weer te schuiven. Ze is nu als enige over en de les is pas over tien minuten afgelopen. Ze trekt haar potlood hard over het afgescheurde blaadje voor zich. Lange zwarte strepen. Een heftig onweer dat overtrekt. Yvonne schraapt haar keel, recht haar rug en kijkt op.

'Het is waarschijnlijk beter als je ook gaat,' zegt ze verdrietig zuchtend. 'Anders krijg je op je eerste dag al ruzie met de rest.'

In de gang staat Hedvig geamuseerd te glimlachen. Noa heeft

zijn hand om haar slanke middel geslagen en je kunt zien dat hij trots is. Om hen heen staan alle klasgenoten verzameld. Iedereen wil dat het licht van hun schijnwerpers een beetje op hen afstraalt. Blenda dringt door de menigte naar voren. Yvonne heeft gelijk. Dit is haar kans. Ze ziet hoe Hedvig lipgloss op haar rode lippenstift aanbrengt, ze vormt haar mond tot een o waardoor die een glanzende kers lijkt. Blenda staat nu vlak bij haar en moet de neiging onderdrukken haar hand uit te steken om Hedvig aan te raken.

‘Wat ontzettend cool wat je daar deed,’ zegt ze met het hart luid bonzend in haar keel. ‘Ik ben Blenda. Het is vandaag mijn eerste dag.’

Hedvig draait langzaam haar hoofd en kijkt Blenda aan. Bekijkt haar snel, van top tot teen. De stilte is ijzig. Dan trekt Hedvig haar bovenlip op met een gezicht vol afkeer. Walging.

Blenda hoort, als op duizenden kilometers afstand, hoe Hedvig iets tegen Penny zegt en hoe ze allebei gniffelen. Blenda loopt achteruit en om haar heen gaat iedereen opzij. Niemand wil haar per ongeluk aanraken. Niemand wil besmet worden.

Hedvig loopt door de gang weg en de rest van de klas komt onmiddellijk achter haar aan. Blenda merkt dat ze hijgt. Haar hart klopt zo snel dat ze bijna geen lucht krijgt.

‘Trek je maar niks van haar aan.’

Het is Blenda’s buurvrouw, ze loopt naar haar toe. Op het moment dat ze de laatste stap naar Blenda toe wil zetten, stoot een dunne jongen met een donzig snorretje met zijn rugzak tegen haar slanke lichaam. De tas zit vol boeken en Blenda hoort aan het geluid dat het pijn moet doen wanneer hij tegen haar aan stoot. Maar ze reageert niet eens. Het is net of ze het niet heeft gemerkt.

‘Hé, LSD, hou op met dat gelul!’ brult de jongen met de snor en zijn vriend lacht.

‘LSD, LSD, daar word je helemaal gek van!’

Ze schreeuwen om het hardst en hun luide stemmen galmen door de gang. Ze lopen de hoek om en Blenda’s buurvrouw zucht opgelucht.

‘Ja, ik ben LSD,’ zegt ze dan zacht terwijl ze Blenda even aankijkt.

‘LSD? Zoals de drugs?’

Blenda weet nog dat er een politieman bij hen op school op bezoek was gekomen om over drugs te praten. LSD was een van de allergevaarlijkste soorten, had hij verteld, en hij had ze strak aangekeken. Verhalen over mensen die op in LSD gedrenkte suikerklontjes hadden gezogen en vervolgens dachten dat ze konden vliegen, waarna ze uit het raam op de twintigste verdieping waren gesprongen. Straten vol verbrijzelde benen en lichamen geplet tot een bloedige smurrie.

‘Ja, zoals de drugs,’ zegt LSD met een klein lachje. ‘Mijn achternaam is Dahl. Lena-Stina Dahl. LSD.’

LSD’s vriendelijke ogen kijken haar bezorgd aan en Blenda denkt bij zichzelf dat zij en LSD als twee gewonde dieren zijn. Uit de gemeenschap gestoten omdat ze te ziek zijn, omdat ze de kudde anders zouden verzwakken. LSD heeft dat lang geleden al geaccepteerd, daarom klampt ze zich vast aan haar. Blenda strijkt een oranjerode haarlok weg, die voor haar ogen is gevallen. Ze is nog niet van plan om de strijd op te geven. En ze beantwoordt de glimlach van LSD niet.

Als het tijd is voor de lunchpauze, komt de hele school in de kantine samen. Een ruimte die zo hoog is dat alle stemmen worden versterkt en samen een ondoordringbare herrie vormen. Blenda pakt een van de oranjerode dienbladen en een magere kantine-

juffrouw met dikke lippen vult haar bord met een onduidelijke brij van iets wat misschien lasagne moet voorstellen.

‘Alsjeblieft,’ zegt ze met een glimlach. ‘Hoop dat je het lekker vindt.’

Eerst denkt Blenda nog dat het het eten is. Dat de sterke, indringende lucht die je doet kokhalzen van de lasagne komt. Maar als de kantinejuffrouw een paar stappen opzij zet en de stank meteen minder nadrukkelijk wordt, begrijpt ze dat die van haar moet komen. Zweet, het is zweet natuurlijk. Dezelfde lucht heeft ze een paar keer bij haar moeder geroken. Het was net of er iets was gebeurd toen ze vijftig werd. Ineens begon ze minder gezond te ruiken, als het ware dichterbij de dood.

Blenda pakt haar dienblad en kijkt om zich heen. Alle tafels zijn al bezet en midden in de ruimte zit Hedvig als een koningin, met Noa links van haar en Penny rechts. Blenda loopt lukraak een eindje hun kant op. Ze dwaalt rond, in afwachting van een wonder. Dat Hedvig haar zal zien, naar haar zal roepen dat ze erbij moet komen zitten. Vanuit haar ooghoeken ziet ze LSD met een volgeladen dienblad aankomen. Blenda pakt haar vork en doet net alsof ze druk bezig is haar lasagne naar het midden van het bord te schuiven. LSD lijkt niet te begrijpen dat ze niet gewenst is en loopt met snelle passen op haar af.

‘Hier, kom anders bij mij zitten.’

Blenda kijkt op als ze de stem hoort. Ze kijkt Hedvig in de ogen en ze kan niet geloven dat het echt gebeurt. Dat ze zo veel geluk heeft.

Meteen vergeet ze dat ze niet wilde verhuizen, dat ze haar vader mist en dat haar moeder nooit tijd voor haar heeft. Haar lichaam wordt met verwachting vervuld. Haar bloed verandert in koolzuur. Belletjes die snel naar haar hoofd stijgen.

‘LSD, kom dan,’ roept Hedvig weer en wijst naar de lege stoel tegenover haar. ‘Hier is plek voor je.’

En Blenda verstijft helemaal. Verstard kijkt ze toe hoe LSD zich met gebogen hoofd hun kant op haast, ze hoort Hedvig iets zeggen wat Blenda niet kan verstaan en LSD knikt. Haar wangen beginnen te gloeien. Ze staat in haar eentje toe te kijken hoe LSD in de groep wordt opgenomen. Ze dwingt zichzelf diep adem te halen en gaat dan rustig aan een tafel zitten waar een paar leraren met elkaar zitten te praten. Ze probeert een hap lasagne naar binnen te werken, maar het smaakt haar totaal niet. Ten slotte moet ze de hap op haar bord uitspugen. Een bruingele, slijmerige klodder.

LSD heeft bij Hedvig aan tafel een stapel papieren tevoorschijn gehaald, het lijkt een of ander werkstuk, en Blenda ziet dat Hedvig het overschrijft. Het gebeurt heel openlijk, zonder dat het een van de leraren bij haar aan tafel iets lijkt te kunnen schelen. Naast Hedvig neemt Noa een grote hap van een belegd stuk knäckebröd. Hij is echt ademloos mooi. Bij elke hap bewegen zijn kaken krachtig en zie je zijn sterke, hagelwitte tanden. Hij is zo’n jongen naar wie je automatisch moet kijken. Zo iemand naar wie je je hele leven zou willen staren. Dan ontdekt ze dat ze niet de enige is die zich tot hem aangetrokken voelt.

Penny heeft ook een stuk knäckebröd gepakt en elke keer als Noa een hap neemt, doet zij dat ook. Ze imiteert elke beweging die hij maakt en het lijkt te gebeuren zonder dat ze het zelf in de gaten heeft. Ze heeft haar stoel verschoven en kijkt hem met donkere, vochtige ogen aan. Maar Noa merkt Penny niet op, hij zit met zijn vurige blik naar LSD te staren. Hij bestudeert niet haar papieren, maar haar gezicht en hij heeft een warme blik in zijn ogen. Bijna alsof hij haar leuk vindt. Bijna alsof dat grijze muisje zijn vriendin is.

Blenda probeert nog een hap lasagne te eten, maar ze krijgt

hem met geen mogelijkheid doorgeslikt. Ze staat op en loopt naar de afruimwagens aan de andere kant van de kantine. Als ze langs de tafel van Hedvig komt, kijkt Noa langzaam op om naar haar te kijken. De warme glans maakt plaats voor ijzige kou. Hij doet zijn hand omhoog en houdt hem voor zijn neus, alsof ze stinkt. Penny begint onmiddellijk te grinniken. Hard en overdreven. Blenda versnelt haar pas.

Stomme idioten.

OP HET MOMENT dat LSD ziet hoe Noa zijn hand voor zijn neus houdt, voelt ze hoe erg ze deze plek verafschuwt. Verafschuwt wat die doet met mensen. Ze pakt haar papieren bij elkaar en loopt snel achter Blenda aan. Als ze alle gangen heeft doorzocht zonder haar te vinden, realiseert ze zich dat de volgende les al is begonnen. Het heeft geen zin om terug te gaan, ze heeft geen excuus waarom ze te laat is. En ook al weet LSD dat het verkeerd is om niet te komen opdagen, dat weet ze met heel haar wezen, toch neemt ze de bus naar huis.

Een kwartier later maakt ze de deur van het grote zwarte houten huis open en doet haar schoenen uit. Haar vader en moeder zijn er nog niet, ze zal nog uren alleen thuis zijn. Ze loopt de keuken in en dan ziet ze de zee. Aan een kant van de keuken is een enorm panoramaraam, dat uitkijkt op het strand. De moeder van LSD zegt dat dat fijn is, dat het ruimte geeft aan gedachten. En dat klopt, daar is ze het mee eens.

Het probleem is alleen dat het te veel ruimte laat voor gedachten.

Buiten vliegen een paar meeuwen rond, op jacht naar vis. Ze zweven tussen hemel en zee, precies op het punt waar die samenvloeien en een oneindigheid vormen. LSD huivert. Alles is zo groot. Zo groot dat ze erin verdrinkt. Verdwijnt. Ze laat haar blik zakken en kijkt naar de rand van het strand. Op een van de grootste stenen zit een eend. Het is een woerd, dat kun je zien aan zijn

mooi groen glanzende veren. Ze weet nog dat hij een vrouwtje had. Die twee zwommen altijd vlak naast elkaar. Onafscheidelijk. Maar op een dag was het vrouwtje er niet meer en de woerd bleef eenzaam achter op zijn steen en keek verdrietig uit over het water. LSD dacht eerst dat het vrouwtje vast snel terug zou komen, maar dat was nooit gebeurd. Ze is waarschijnlijk doodgegaan, naar de bodem gezonken en tussen het zeewier verdwenen.

LSD wendt zich vlug van het raam af. Ze smeert een boterham met kaas, schenkt een glas melk in en loopt vervolgens naar het washok. Dat is de kleinste ruimte in huis, maar een paar vierkante meter, volgestouwd met witgoed en een warmtewisselaar die ervoor zorgen dat de temperatuur altijd tegen de dertig graden is. Het is ook, afgezien van de twee wc's, de enige ruimte met een deur. LSD's moeder gelooft niet in deuren. 'Ze sluiten buiten en ze sluiten op,' zegt ze altijd en ze vindt allebei die mogelijkheden even vreselijk.

LSD doet de deur dicht, laat zich op een berg pasgewassen kle- ren vallen en haalt haar huiswerk uit haar tas. Ze had niet moeten toestaan dat Hedvig haar opdrachten overschreef. Dat is verkeerd, dat weet ze. Hedvig zal nooit iets leren als ze haar huiswerk niet maakt, en hoe zal het haar dan in de toekomst vergaan? Eigenlijk is ze gewoon zielig, ze draagt diep vanbinnen een verdriet met zich mee dat ervoor zorgt dat ze zo doet. Maar tegelijkertijd, de ma- nier waarop ze Yvonne vandaag behandelde. LSD voelt een steek in haar hart als ze aan de tranen in Yvonne's ogen denkt. Ze wil de herinnering wissen. Wil niet dat het is gebeurd, want ze heeft het vaker meegemaakt. Leraren die zijn gekomen en gegaan. Ver- koudheden die lange ziekteverloven werden. Vaak waren het jon- ge leraren, die zo van de lerarenopleiding afkwamen en de leeftijd noch de ervaring hadden om weerstand tegen Hedvig te bieden. De nieuwelingen, die de regels van het spel nog niet hadden ge-

leerd. Net zoals dat meisje dat er vandaag voor het eerst was. Blen- da. Het is haar aan te zien dat ze het nog niet begrijpt. Maar dat zal ze wel moeten, want er is geen andere weg.

Het is dat of de dood.

LSD voelt hoe de druk in haar binnenste toeneemt. Haar oren suizen en ze haalt moeizaam adem. Ze gaat op haar rug liggen, voelt hoe hard de vloer is en kijkt naar het witte plafond. Een spin heeft links in de hoek een web gemaakt, precies boven de droger, en nu zit hij daar op zijn buit te wachten. Ze draait op haar buik en haalt haar collegeblok uit haar tas.

Mama en papa, schrijft ze. Haar hand trilt en de letters komen dun en onregelmatig op het papier te staan. Het is niet jullie schuld. Voor sommigen is het leven gewoon te groots en te overweldigend.

Ze sluit haar ogen en ademt diep in en uit. De druk is iets min- der en ze zet de pen weer op het papier.

Ik kan het niet meer aan. Het spijt me.

Dan vouwt ze het vel papier dubbel. En nog eens en nog eens, tot het niet verder opgevouwen kan worden. Dan pakt ze de uit- einden vast. Het papier is dik en ze moet zo hard trekken als ze kan om het kapot te scheuren. Brede repen papier dwarrelen om haar heen. De druk neemt met elk afgescheurd reepje af en ze gaat door totdat er niets meer kapot te maken valt. Dan maakt ze het deurtje van de wasmachine open en gooit de resten papier in de trommel. Ze doet er wasmiddel bij en drukt op de knop voor ex- tra vuile was op zestig graden. Het water begint bijna onmiddell- ijk te stromen, het stroomt over het glazen deurtje en de machine begint te draaien. LSD gaat op haar hurken zitten en ziet hoe de stukjes papier in het rond worden gesmeten. Dit is wat ze doet. Wat ze altijd doet om de uren te verdrijven voordat haar vader en moeder thuiskomen. Of nou ja, niet altijd, in een goede week

schrijft ze er maar een paar. In een goede week slaagt ze erin bijna helemaal niet aan de dood te denken.

Achter het glas ziet ze de inkt van het papier vloeien en met het warme water vermengd worden. De opluchting verspreidt zich door haar lichaam en lost alle negatieve gevoelens op. Ze laat zich op de stapel kleren vallen en pakt haar huiswerk Frans.

ZODRA BLENDA DE GANG IN LIEP, wist ze dat ze niet kon blijven. De gang werd steeds smaller, de muren kwamen op elkaar af. Dreigden elk moment in te storten. Haar langzaam te verstikken.

Toen ze door de hoofdingang naar buiten liep, zag ze dat het nog ruim twee uur zou duren voor haar moeder haar bij Bastians school zou komen halen. En ze begon te lopen. Over het schoolplein en de brede trottoirs. Nu is er meer dan een uur verstreken en ze loopt nog steeds. Ze is zo vaak tussen zijn school en die van haar op en neer gelopen dat het asfalt haar pijn doet door haar dunne canvas schoenen heen. Ze heeft nooit bij deze wereld gehoord, hoe kon ze ook maar denken dat het deze keer anders zou zijn? Dat ze zich heel even aan hen mocht verwarmen? Zo is het leven. Zo zal het leven altijd zijn. Tot in eeuwigheid.

Het miezert en overal klinkt het harde lawaai van honderden langsrazende auto's. Al snel begint het harder te regenen en haar jeans is al zwaar en vochtig. Kon ze maar terug naar haar oude huis. Naar haar oude school. Haar normale leven. Ze komt langs een fontein, er drijven een paar bierblikken in het water en verderop is het hoge ijzeren hek te zien.

'Kijk uit!'

Er klinkt een schreeuwende jongensstem en een seconde later botst iemand tegen haar aan. Hij is klein en dun met een grote, donkere krullenbol en in zijn hand heeft hij een modelvliegtuigje. Het zweeft hoog in de lucht, alsof het uit zichzelf vliegt, en op

de vleugel staan de letters OY-ΑΚG. Blenda herkent het. Bastians vliegtuigje. Het vliegtuigje waar hij het allertuigst op is, dat papa hem vorig jaar met kerst heeft gegeven. Het gebeurt voordat ze erbij nadenkt. Snel grijpt haar hand zijn arm vast en duwt die hard naar achteren.

‘Waar heb je die vandaan? Geef hier!’

De jongen kijkt haar verschrikt aan en houdt het vliegtuigje steviger vast. Blenda weet dat ze dit niet kan toelaten. Haar broertje, dat sinds het moment dat hij zijn eerste zakgeld kreeg nooit een chocoladereep heeft gekocht of ook maar één kroon in de kauw-gumballenautomaat bij de supermarkt heeft gestopt. Dat al zijn geld voor zijn modelvliegtuigjes spaart.

‘Laat los!’

Ze schreeuwt en toch weigert hij zijn greep te verslappen. En alles wat Blenda kan denken, is dat Bastian zijn vrolijke zelf moet blijven. Hij zal niet hoeven weten hoe het voelt als iemand het mooiste wat je bezit afpakt om het vervolgens kapot te maken. Ze verstevigt haar greep om de arm van de jongen. Hij vecht tegen de tranen en hij houdt het vliegtuigje krampachtig vast, zo hard dat zijn vingers wit worden van de druk. Ze wrikt zijn vingers los en hoort hoe hij schel begint te huilen.

‘Blenda, hou op. Olle mag het hebben, ik heb het vliegtuigje aan hem uitgeleend.’

Bastian loopt naar haar toe. Zijn mond is strak en zijn ogen staan ongerust. Dat warme, onprettige gevoel overspoelt haar weer, dat gevoel dat haar borst ineens doet krimpen. Ze had het mis. Ze heeft iets verkeerd gedaan. Ze laat het jongetje los en draait zich snel om. Als ze hoort hoe Bastian achter haar aan loopt, versnelt ze haar pas. Bastian begint ook te rennen en hij is snel. Sneller dan zij. Blenda hoort hoe hij naast haar komt rennen en dan haalt hij

haar in. Werpt zich voor haar, zodat ze wel moet stoppen.

‘Waarom ben je niet op school?’ zegt hij.

Blenda haalt kwaad haar hand over haar voorhoofd.

‘Ik hoorde mama zeggen dat je dat vliegtuigje niet mee mocht nemen,’ zegt ze beschuldigend.

‘Ik weet het, maar Olle spaart ze ook. En we gaan een clubje beginnen en de hele klas over allerlei modellen vertellen.’

Bastians stem verandert. Plotseling loopt die over van enthousiasme en normaal gesproken zou het geluk dat uit zijn ogen straalt Blenda blij maken. Nu vergroot het alleen maar haar irritatie.

‘Heb je het niet naar je zin in je klas?’ vraagt hij.

Ze kijken elkaar aan. Hijgende borstkassen die snel op en neer gaan.

‘Interesseert me niet,’ zegt Blenda hard. ‘Ik hoef in ieder geval niemand om te kopen om vrienden te maken.’

Zodra ze die woorden heeft uitgesproken, wil ze ze terugnemen, want ze ziet hoe zijn vrolijkheid plaatsmaakt voor onzekerheid.

‘Dat doe ik toch ook niet?’

Hij kijkt haar beschaamd aan. Blenda antwoordt niet, want niets wat ze zegt, kan het goedmaken. Ze loopt weg. En deze keer komt haar broer haar niet achterna.

Al van ver ziet ze haar moeders auto en ze slikt de brok in haar keel weg. Ze is al ontdekt, mama toetert en ze heeft geen keuze. Blenda opent het portier van de auto en gaat op de stoel naast haar moeder zitten.

‘Heb je het leuk gehad?’

Mama glimlacht naar haar en Blenda doet haar gordel om en knikt verbeten. In het achteruitkijkspiegeltje ziet ze Bastian instappen. Hij gaat zonder een woord te zeggen zitten, met zijn blik op de straat gericht.

Mama start de motor. Het ritmische geluid van de richtingaanwijzer vult de stilte. Ze rijden de weg op.

‘Ik heb het ook leuk gehad,’ zegt mama blij. ‘Er zijn hier veel meer leners, enorm inspirerend. En wat vond je van jouw klas, Blenda?’

Blenda hoort aan haar moeders toon dat ze eigenlijk niet geïnteresseerd is in het antwoord. Ze is allang in haar eigen gedachten verzonken. Zo gaat dat met haar, zo gaat dat altijd. Papa is degene met het luisterende oor, mama is degene die zich naar binnen richt.

‘Het lijkt wel oké,’ zegt ze. ‘Maar helaas was er al tijdens de eerste les brand op school. Ik was op de wc en toen ik de deur naar de gang openmaakte, was alles gewoon één grote vuurzee. Als ik niet door het raam naar buiten was geklommen, had ik hier nu niet gezeten.’

‘Dat klinkt leuk,’ zegt haar moeder uitdrukkingloos.

Blenda trekt een geïrriteerd gezicht. Even staat ze op het punt om zich naar Bastian om te draaien. Ze slaan altijd samen hun ogen ten hemel als mama zo doet. Maar Bastian staat nu ver van haar af, hij bladert in zijn tijdschrift, helemaal verdiept in die eeuwige kaders met informatie over verschillende typen vliegtuigen.

‘Verschillende leerlingen zijn omgekomen,’ gaat Blenda met luide stem verder. ‘De rector had het aangestoken. Hij was vast vergeten te vertellen dat hij pyromaan is.’

Ze wordt onderbroken door een proestend geluid. Mama’s mond is open, ze lacht haar tanden bloot en haar lijf schudt.

‘Denk je nou echt dat je mij alles wijs kunt maken?’ weet ze uiteindelijk uit te brengen en ze zoekt geamuseerd oogcontact met Blenda.

Blenda zakt opgelaten verder onderuit op de passagiersstoel. Haar hele verhaal lijkt plotseling kinderachtig. Stom. Idioot.

‘Maar het is goed dat je je fantasie gebruikt,’ gaat mama tevreden verder. ‘Daar zul je gegarandeerd meer aan hebben dan het kunnen opdreunen van een boel Franse woordjes.’

‘Niet als ze daar juist een proefwerk over krijgt,’ zegt Bastian dwars. Hij heeft zijn tijdschrift weggelegd en kijkt Blenda boos aan.

Mama barst nog een keer verrukt in lachen uit, alsof hij zojuist iets ontzettend grappigs heeft gezegd. Blenda laat haar schouders hangen. Prima dat haar moeder deze keer per ongeluk naar haar luisterde, maar dat betekent niet dat ze dat altijd doet. En dat geeft haar niet het recht om zo’n volwassen, neerbuigende toon aan te slaan. Blenda wendt haar blik af en drukt haar voorhoofd hard tegen het koude vensterglas.